

23. 1. 2008

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Ručení či pasivní solidarita osoby podepisující přihlášku pohledávky ?

Dne 1. ledna 2008 vstoupil v účinnost dlouho očekávaný zákon č. [182/2006](#) Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „IZ“). Nová úprava přináší podrobnější procesní úpravu a nové možnosti při řešení úpadku osob. Rovněž reaguje na problémy, které vyvstaly při aplikaci zákona o konkurzu a vyrovnání. Jedním z těchto ustanovení jsou i §§ 178 až 182 IZ, jež mají za cíl zabránit přihlašování nadhodnocených pohledávek, a tím získání vlivu na insolvenční řízení, a přihlašování zajištěných pohledávek takovým způsobem, aby věřitelé neuplatňovali vyšší hodnotu zajištění své pohledávky nebo její lepší pořadí na zajištění, než na jaké by měli právo.

Jestliže věřitel přihlásí pohledávku, u které bude po přezkoumání v insolvenčním řízení zjištěno, že její skutečná výše činí méně než 50 % přihlášené částky, uloží insolvenční soud věřiteli, aby ve prospěch majetkové podstaty zaplatil částku, o kterou přihlášená pohledávka převýšila rozsah, v němž byla zjištěna (§ 178 IZ).

Přihlásí-li věřitel zajištěnou pohledávku a bude-li zjištěno, že věřitelovo právo na uspokojení ze zajištěné přihlášené pohledávky nedosahuje ani 50 % hodnoty zajištění uvedené v přihlášce anebo že má právo na uspokojení ze zajištění v pořadí horším, než uvedl v přihlášce, k jeho právu na uspokojení z této pohledávky ze zajištění se v insolvenčním řízení nepřihlíží. Insolvenční soud by měl věřiteli uložit, aby ve prospěch zajištěných věřitelů, kteří přihlásili pohledávku se zajištěním ke stejnému majetku, zaplatil částku, o kterou hodnota zajištění uvedená v přihlášce převýšila hodnotu zjištěného zajištění (§ 179 IZ). Pro úplnost je třeba dodat, že povinnost zaplatit částku podle § 178 a § 179 nelze uložit věřiteli, který práva spojená s nezajištěnou pohledávkou v průběhu řízení nevykonával.

IZ klade důraz na správnost přihlašování pohledávek, což plyne i z ustanovení § 181 IZ, které svým způsobem sankcionuje věřitele a další osoby zúčastněné na podávání přihlášek. Zmíněný paragraf zní: „Osoby, které přihlášku pohledávky podepsaly, **ručí** za splnění povinnosti zaplatit částku podle § 178 nebo 179 **společně a nerozdílně s přihlášeným věřitelem**; v případě, že jde o zástupce na základě plné moci, však za splnění této povinnosti ručí osoby, které zástupce k takovému úkolu zmocnily.“

Výše uvedené dikce § 179 IZ vyvolává otázky, zda osoba, která podepsala přihlášku, je ručitelem nebo spoludlužníkem věřitele, jenž přihlásil přihlášku ve výrazně vyšší výši, než v jaké byla následně zjištěna. Zákon sice hovoří o ručení za splnění povinnosti zaplatit soudem určenou částku ve prospěch majetkové podstaty či zajištěných věřitelů, na druhou stranu však též uvádí, že tak činí společně a nerozdílně s přihlášeným věřitelem. Jestliže je však přihlášený věřitel v tomto případě považován za dlužníka, pak „společně a nerozdílně by znamenalo, že se jedná o pasivní solidaritu přihlášeného věřitele a osoby, jež podepsala přihlášku.

Solidární ručení je obecně známým institutem (§ 307 obchodního zákoníku). Podstatou ručení je povinnost ručitele uhradit závazek dlužníka, jestliže ten jej neuhradil na výzvu věřitele či je-li zcela nepochybné, že dlužník v obchodních vztazích svůj závazek nesplní. Nicméně ručitel získává regres

vůči dlužníkovi a může po něm vymáhat to, co plnil vůči věřiteli (s výjimkou situace neuplatnění námitek apod.). Je však otázkou, zda by se v praxi něčeho reálně na věřiteli domohl, pokud ten již nebyl schopen nebo odmítl plnit svůj závazek uložený insolvenčním soudem.

Vzhledem k tomu, že věřitel se na základě rozhodnutí soudu stane povinným, tedy dlužníkem, po tom slovní spojení „společně a nerozdílně“ by naznačovalo, že osoba, jež podepsala přihlášku, bude solidární dlužník s přihlášeným věřitelem. Při takovém výkladu by pak regresní nárok mohl též vzniknout, ale již ne na celou částku, ale s ohledem na § 511 odst. 2 občanského zákoníku jen na polovinu částky požadované dle § 179 či 180 IZ, pakliže by soud nestanovil podíly na dluhu připadající na věřitele a osobu podepisující přihlášku. Jestliže by osoba, jež podepsala přihlášku, např. porušila interní procesy nastavené u věřitele pro přihlašování pohledávek, pak by tato skutečnost jistě mohla mít vliv na určení podílu na dluhu, pokud by se jednalo o pasivní solidaritu.

Ustanovení § 181 IZ nedoznalo při legislativním procesu žádných změn, proto při výkladu smyslu tohoto ustanovení můžeme vycházet i z důvodové zprávy, kde se uvádí: „V návaznosti na pravidlo formulované v § 176 větě první osnovy upravují ustanovení § 178, 179, 181 a 182 osnovy postupy stíhající uplatňování přehnaných (neopodstatněných) pohledávek v insolvenčním řízení nebo neopodstatněný pokus o uspokojení pohledávky v lepším pořadí, včetně **ručení** osob, které za věřitele takovou přihlášku podepsaly.“ Dle důvodové zprávy by se tedy mělo jednat o ručení, nicméně na ustálený výklad tohoto ustanovení soudní praxí si budeme muset ještě nějakou chvíli počkat.

I když tato formulační nepřesnost není jediná v insolvenčním řízení, musíme doufat, že celkově dojde ke zlepšení situace věřitelů a úpadců v důsledku rozšíření možností při řešení úpadku.

Eva Svobodová
[WEINHOLD LEGAL](#)

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nepravomocné povolení stavby a změna územního plánu](#)
- [Letiště a letecké stavby](#)
- [Nejvyšší správní soud vymezuje nové hranice zneužití práva u běžných nákladů na reklamu](#)
- [Limity dohledu nad výkonem znalecké činnosti](#)
- [Stavebníci získávají od roku 2026 silnější pozici v soudních sporech o povolení stavby](#)
- [Novela zákona o spotřebitelském úvěru: zásadní regulatorní přelom, který změní finanční trh i praxi poskytovatelů spotřebitelských úvěrů](#)
- [Regulace cen taxislužby v roce 2026: co se mění a jaké mají obce možnosti?](#)
- [Jaké klíčové změny přináší návrh novely stavebního zákona?](#)
- [Nový zákon o zbraních a střelivu](#)
- [Novela zákona o pyrotechnice: likvidace profesionálů namísto zmírnění negativních vlivů](#)
- [Nový zákon o zbraních – hlavní a vedlejší držitelé a změny v posuzování zdravotní způsobilosti](#)